

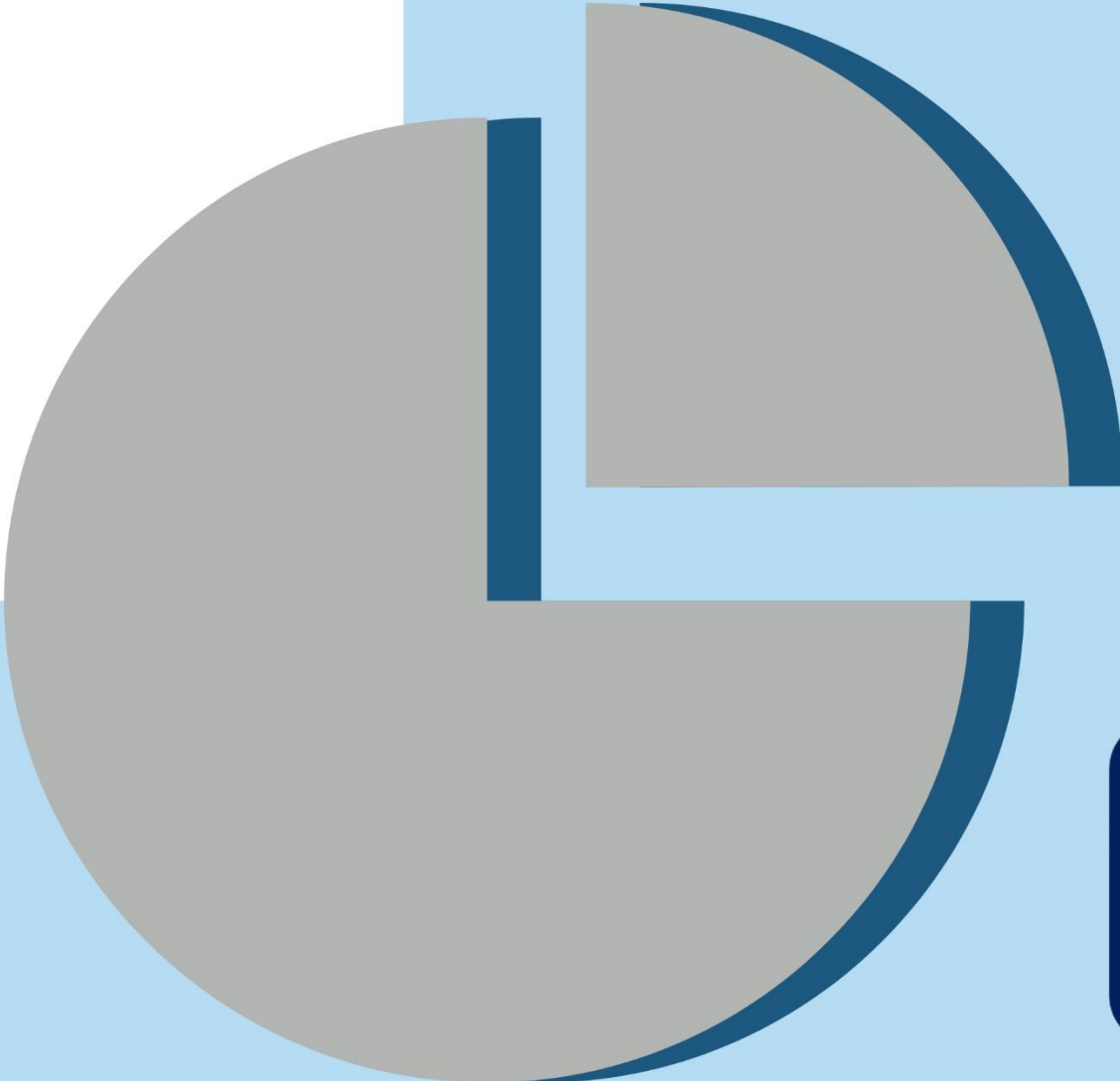
KKTC MALİYE BAKANLIĞI

PARA KAMBİYO VE İNKİŞAF SANDIĞI İŞLERİ
DAİRESİ

MALİ BİLGİ EDİNME BİRİMİ

Faaliyet
Raporu

2021

İÇİNDEKİLER

BAKANIN SUNUŞU	4
MABEB ÖNSÖZ	5-6
I. MALİ BİLGİ EDİNME BİRİMİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	7
1. MİSYON VE VİZYON	7
1.1 MİSYON	7
1.2 VİZYON	7
2. GÖREV VE YETKİLER	7
2.1. MABEB'İN GÖREV VE YETKİLERİ	8
2.2 KURULUN GÖREV VE YETKİLERİ	9
II. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	10
1. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	10
2. UYGULAMADAKİ YENİLİKLER	11
3. YAYINLAR	12
4. DIŞ İLİŞKİLER	13
4.1 ULUSLARARASI İLİŞKİLER	13
4.2 FATF İLE İLİŞKİLER	13
5. EĞİTİM VE TEKNİK DONANIM	14
5.1 EĞİTİM	14
5.2 TEKNİK DONANIM	14
5.2.1 IT VERİ TABANI	14
5.2.2 ERİŞİM SİSTEMİ	15
III. MALİ BİLGİ EDİNME FAALİYETLERİ	16
1. NAKDİ PARA LİMİTİNİ AŞAN İŞLEM BİLDİRİMLERİ	16
2. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMLERİ VE İHBARLAR	16-24

3.	İHBAR VE BİLDİRİMLERLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR	24
3.1	MABEB TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR	24-26
3.2	KURUL TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR	26-29
4.	YABANCI MALİ İSTİHBARAT BİRİMLERİ İLE İŞ BİRLİĞİ	30
5.	DÜZENLENEN EĞİTİMLER	31-33
IV.	SONUÇ	34-35
	EKLER	36
	KISALTMALAR	37

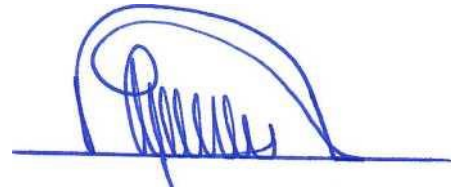
BAKAN'IN SUNUŞU

Günümüzde en çok uluslararası iş birliği gerektiren konuların başında gelen yasa dışı yollardan elde edilen gelirlerin yasallaştırılmasına ilişkin faaliyetlerin engellenmesi konusunda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de yasal düzenlemeler ve idari tedbirlerle üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmektedir. Konu ile ilgili çalışmalar, ülkemizde Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi bünyesinde 2008 yılında oluşturulan Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB) tarafından yürütülmektedir.

Maliye Bakanlığı bünyesinde yürütülen çalışmalarda; teknolojinin etkin kullanımı ile birlikte mevzuatın, FATF (Mali Eylem Görev Gücü) tavsiye kararları, Avrupa Birliği Müktesebatı dikkate alınarak sürekli yenilenmesi sağlanmış ve hazırlanan yeni Yasa Tasarısı Resmi Gazete'de de yayımlanarak KKTC Cumhuriyet Meclisi alt komitesine gönderilmiştir. Ayrıca, MABEB'in personel eksikliğini giderilmesi ve teknolojik altyapısının geliştirilmesine yönelik açılımlar da eklenmiş bulunan Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi Teşkilat Yasa Tasarısı hazırlanmış ve yasallaşması için çalışmalar devam etmektedir. MABEB'in mücadelede uluslararası müktesebata uyumlu ve etkin çalışabilmesi için her iki tasarının yasallaşması hayati önem arz etmektedir.

Suç gelirlerinin aklanmasına yönelik mücadelede ulusal ve uluslararası paydaşlarla çalışmalarımız 2021 yılı içerisinde de devam etmiş ve MABEB'in bilgilere güvenilir ve süratli bir şekilde erişim sağlaması amacıyla kamu kurum kuruluşları ile erişim sistemi kurulması çalışmalarına öncelik verilmiştir. MABEB'in analiz yapma kabiliyetinin güçlendirilmesine katkı sağlamak üzere önümüzdeki dönemde de kurumlar arası erişimin artırılması çalışmalarına devam edilmesi hedeflenmektedir.

MABEB'in 2021 yılı Faaliyet Raporu, Birimin faaliyetlerine ilişkin önemli bilgileri kamuoyunun bilgisine sunmaktadır. Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu Başkan Yardımcısı Sayın Burak ŞÖFÖROĞLU ve ekibini başarılı çalışmalarından dolayı kutlar, ülkemizde suç gelirin aklanması mücadelesine yaptıkları katkılardan ötürü kendilerine teşekkür ederim.

Olgun AMCAOĞLU

Maliye Bakanı

27.04.2022

MABEB ÖNSÖZ

Kara para aklama, en genel tanımı ile, suçtan elde edilen mal varlığı değerlerinin yasal olmayan kaynağının gizlenmesi amacıyla meşru bir kaynaktan elde edilmiş gelir gibi gösterilmesi yönündeki işlem ve eylemlerdir. Aynı zamanda, kişilerin suçlarını gizleyebilmek veya suç gelirlerine yasal görüntü kazandırmak amacıyla, suçtan elde ettikleri mal varlığı değerlerinin niteliğini, kaynağını, yerini, durumunu, hareketini ve kime ait olduğunu saklama, örtme veya olduğundan farklı göstermelerine yönelik işlem ve faaliyetler şeklinde de tanımlanabilir.

Dünyada finansal suçları engellemek amacıyla kurulan organizasyonlar bulunmaktadır. Bu organizasyonların temel amacı oluşturdukları mevzuatlar ve düzenlemeler ile birlikte finansal kuruluşların finansal suçları tespit edip önlemelerini sağlamaktır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde finansal suçlarla mücadele 1999 yılında başlamış ve 55/1999 sayılı "Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi Yasası" yürürlüğe girmişti. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Avrupa Birliği uyum çalışmaları doğrultusunda mevcut Yasa Avrupa Birliği Direktifleri ve Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force - FATF)'nün ön gördüğü tavsiyelerle 2008 yılında düzenlenip, 4/2008 sayılı "Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası" yürürlüğe girmiştir.

Yürürlüğe giren 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası ile suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi mücadelesinde MABEB ve Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kuruluna önemli görevler verilmiştir. Yasa'nın verdiği yetki çerçevesinde Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu ve MABEB gerek suç gelirlerinin aklanması ile ilgili bildirimlerin analizi gerekse yükümlü gruplar ve/veya yasa uygulayıcılara katkı sağlamaktadırlar.

Uluslararası mevzuata uyum sağlamak amacıyla, 2011 yılında başlatılan Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı çalışmaları TAIEX uzmanlarının teknik desteği ile uluslararası müktesebata ve standartlara uyumlu bir şekilde 2013 yılı içerisinde Cumhuriyet Meclisi'ne gönderilmiş ancak hükümet değişiklikleri nedeni ile Meclis alt komitesindeki görüşmeler tamamlanamamış ve son olarak 5 Nisan 2022 tarih ve 70 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yeniden Cumhuriyet Meclisi'ne gönderilmiştir. MABEB'in mücadelede uluslararası müktesebata uyumlu ve etkin çalışabilmesi için Tasarının yasallaşması hayati önem arz etmektedir.

Ayrıca, Dairenin yürütmekle görevli olduğu mevzuat, görevler ve sorumluluklarının artması nedeni ile yeni bir Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi Teşkilat Yasa Tasarısı hazırlanmış ve hazırlanan Tasarıda, MABEB'in suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi mücadelesinde daha etkili ve hızlı bir şekilde çalışmalar yapabilmesi amacıyla MABEB'in personel eksikliğinin giderilmesi ve teknolojik altyapısının geliştirilmesine yönelik açılımlar da eklenmiştir.

MABEB personeli, sürekli olarak uluslararası mevzuatı takip etmekte ve yeni teknolojik gelişmeler ile ilgili farkındalık yaratılabilmesi için çeşitli kurs ve seminerlere katılmaktadır.

2021 yılında erişim sistemi kurulması çalışmalarına öncelik verilmiş ve yapılan aktif çalışmalar sonucunda Sosyal Sigortalar Dairesi, Trafik Dairesi ve Nüfus Kayıt Dairesi ile protokol imzalanarak sözkonusu Daireler nezdinde bulunan bilgilere MABEB'in hızlı bir şekilde erişim sağlaması gerçekleştirilmiştir.

MABEB, stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmak amacıyla 2022 yılı için çalışma önceliklerini belirleyerek çalışmalar başlatmıştır. MABEB'in öncelikleri içerisinde; "MABEB OTOMASYON PROJESİ" çalışmalarının hızlandırılması, daha fazla kamu kurum ve kuruluşu ile erişim sistemi kurulması, risk tehdit analizinin hazırlanması, Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı'nın yasallaşması için çalışmalara katkı sağlanması, mevzuatın yasallaşması sonrası sistemli ve takvimlendirilmiş bir eğitim programının başlatılması, adli makamlarla ve diğer paydaşlarla iş birliği içerisinde çalışmalar yürütülmesi, kurumsal kapasitenin artırılması ve daha güçlü bir mali istihbarat birimi olarak faaliyet göstermesini sağlayacak Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi Teşkilat Yasa Tasarısı'nın yasallaşması için çalışmalara katkı sağlanması hususları yer almaktadır.

Ülkemizde suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi mücadelesinde kısıtlı personel ve teknolojik imkanlarla faaliyet gösteren MABEB'in, dünyadaki gelişmeler ile uyumlu bir şekilde faaliyet sürdürebilmesi için hazırlanan Yasa Tasarılarının yasallaşmasını, 2021 yılı Faaliyet Raporunun suç gelirlerinin önlenmesi ile ilgili mücadelede ülkemizin durumu ve Dairemizin yaptığı çalışmalarla ilgili kamuoyunun bilgi ihtiyacını karşılama temenni eder, yürüttüğümüz faaliyetlerde özveri ile çalışan MABEB personeli arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Burak ŞÖFÖROĞLU

**Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri
Dairesi Müdürü**

ve

**Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu
Başkan Yardımcısı**

26.04.2022

I- MALİ BİLGİ EDİNME BİRİMİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1. MİSYON VE VİZYON

1.1. MİSYON

Aklama suçunun önlenmesi ve tespitine yönelik olarak politika oluşturulması ve düzenleme yapılmasına katkıda bulunmak, hızlı ve güvenilir bir şekilde bilgi toplamak ve analiz etmek, araştırma ve değerlendirme yapmak, elde edilen bilgileri ve sonuçları Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kuruluna ve ilgili makamlara iletmektir.

1.2. VİZYON

Suç gelirlerinin aklanmasıyla etkili bir şekilde mücadele ederek etkin bir ekonomi ve temiz bir toplum oluşmasına katkıda bulunmaktır.

2. GÖREV VE YETKİLER

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte Yasa'nın Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi'ne verdiği görev ve yetkiler Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB) aracılığı ile yürütülmeye başlanmıştır. MABEB'in görev ve yetkileri 29 Ocak 2008 tarih ve 20 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 16'ncı maddesinde düzenlenmiştir.

Suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesine yönelik Daire tarafından yapılan çalışmalar sonucu elde edilen bilgileri değerlendirmek, bu bilgiler ışığında incelemeler yapıp bulgularını Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne ve ilgili diğer mercilere aktarmak amacıyla Yasa'nın 17'nci maddesine istinaden Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu oluşturulmuştur.

2.1. MABEB'İN GÖREV VE YETKİLERİ

MABEB, 4/2008 sayılı Yasa uyarınca kendisine verilen görevleri yapar.

- *MABEB suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesine yönelik çalışmalar yapar ve bu konuda alınması gerekli her türlü önlemi alır.*
- *Suç gelirlerinin aklanmasına ve terörizme finansman sağlanmasına ilişkin olabilecek işlemlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi yükümlülerden, tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve/veya tüzel kişilerden talep eder.*
- *Suç gelirlerinin aklanması suçu ile terörizmin finansmanı suçunun işlenip işlenmediği konusunda inceleme ve analiz yapar ve gerek duyulduğunda ilgili birimlerin kendi görev alanlarında inceleme ve araştırma yapmaları talebinde bulunur.*
- *İnceleme sonucunda suçun işlendiğine dair ciddi emareler olduğunun saptaması halinde konuyu Kurula bildirir.*
- *Yükümlülerden nakdi para limitini aşan işlem bildirimlerini ve şüpheli işlem bildirimlerini alır.*
- *Birim, ayrıca suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi mücadelesi kapsamındaki mevzuat düzenlemelerinin yapılmasına katkı sağlar ve görüş bildirir.*
- *Suç gelirlerini aklamayla mücadelede yükümlü olan kuruluşların farkındalığını artırmak amacıyla eğitim seminerleri düzenler ve uzman kişi/kurumlar tarafından eğitim seminerlerinin yapılmasını planlar.*
- *Konu ile ilgili diğer birimlerle koordinasyonu sağlar.*
- *Suç gelirlerini aklamayla mücadelede diğer ülkelerle işbirliği sağlar.*
- *Yasa uygulamaları ve şüpheli işlem bildirimlerine ilişkin olarak istatistikler oluşturur.*

2.2. KURULUN GÖREV VE YETKİLERİ

Kurul, 4/2008 sayılı Yasa uyarınca kendisine verilen görevleri yapar.

- *Daire tarafından aktarılan bilgileri değerlendirir ve gerektiği zaman daha detaylı bilgi ve belge ister ve bu bilgi ve belgelere dayanarak gerekli işlemlerin yapılmasına karar verir.*
- *Bilgi ve belgelerden, suç gelirlerinin aklanmasına ve terörizmin finansmanına yönelik ciddi bulgu ve emarelerin varlığını tespit etmesi halinde, durumu Hukuk Dairesi'ne intikal ettirir.*
- *Yasa'nın 20'nci maddesinin 5'inci fıkrası kuralları uyarınca, tedbire konu mal varlıklarının iki yıl süre sonunda Hazineye gelir olarak kaydedilmesine ilişkin karar verir.*
- *Kurul görevlerini yerine getirirken suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi ile ilgili olarak araştırma yapmak üzere uygun göreceği teknik kişilerin danışmanlık hizmetlerinden yararlanabilir, bu amaçla kişileri konu ile ilgili evrağın tetkikine yetkili kılabilir ve uygun gördüğü kamu kurum ve kuruluşlarda görev yapan uzman kişileri araştırma yapmak üzere görevlendirebilir.*
- *Kurul ve Daire ayrı ayrı veya birlikte mütekabiliyet esasına göre olmak koşuluyla suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesi ile mücadele eden ülkelerle bilgi ve belge alışverişinde bulunabilir veya herhangi biri ile bilgi ve belgelerin değişimini sağlayacak anlaşma yapabilir.*

II- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

1. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

Uluslararası mevzuata uyum sağlamak amacıyla, 2011 yılında başlatılan Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı çalışmaları TAIEX uzmanlarının teknik desteği ile 2013 yılı içerisinde tamamlanmış ve uluslararası standartlara, Avrupa Birliği'nin IV. Direktifine ve Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force - FATF)'nün 2012 yılında kabul edilen yeni tavsiye kararlarına uyumlu olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı Cumhuriyet Meclisi'ne gönderilmek üzere Mayıs 2014'te Bakanlar Kuruluna sunulmuştur.

Tasarı, Meclis alt komitesinde Ocak 2017'de görüşülmeye başlanmış ve Hükümet değişikliği nedeni ile 10 Mayıs 2018 tarih ve 66 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yeniden halkın bilgisine getirilmiştir. Alt komitede Ağustos 2018'de yeniden görüşülmeye başlanan Tasarı 2019 yılında da alt komitede 2 kez görüşülmüştür. 2020 yılında pandemi nedeni ile herhangi bir toplantı yapılamamıştır. 2021 yılında ise Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı görüşmelerine Mayıs, Haziran ve Ekim aylarında devam edilmiştir. Ancak Milletvekili Erken Genel Seçimi sürecinin başlamasıyla görüşmelere devam edilememiştir.

Hükümet değişikliği nedeni ile Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı 5 Nisan 2022 tarih ve 70 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yeniden halkın bilgisine getirilmiştir.

Dünyadaki suç gelirleri ile ilgili muktesebat değişiklikleri de MABEB tarafından takip edilmiştir.

- Avrupa Birliği'nin (EU) 2015/849 sayılı IV. (Dördüncü) Suç Geliri Aklama Direktifi'nde değişiklik yapan (EU) 2018/843 sayılı V. (Beşinci) Suç Geliri Aklama Direktifi 30 Mayıs 2018'de yayımlanmış ve AB üyesi ülkelerin sözkonusu değişiklikleri ülke mevzuatlarına 10 Ocak 2020 tarihine kadar ve
- Suç geliri aklama suçu ile ilgili düzenlemelerinin yer aldığı Avrupa Birliği'nin (EU) 2018/1673 sayılı Direktifi ise 23 Ekim 2018 tarihinde yayınlanmış ve AB üyesi ülkelerin sözkonusu değişiklikleri ülke mevzuatlarına 3 Aralık 2020 tarihine kadar aktarması düzenlenmiştir.

Dünyada hızla gelişen teknoloji ile ortaya çıkan yeni yöntemler ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak yeniden hazırlanan Şüpheli İşlem Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları Tebliği 29 Mart 2021 tarih ve 71 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yükümlülerin bilgisine sunulmuştur.

Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi'nin, kuruluş görev ve çalışma esaslarını düzenleyen Teşkilat Yasası 27 Temmuz 1987 tarihinde yürürlüğe girmişti. Zaman içerisinde Dairenin yürütmekle sorumlu olduğu görevler değişmiş ve yasalarla yeni görevler eklenmiş olması nedeni ile Dairenin mevcut kadro yapısı yetersiz kalmıştır. Eklenen yeni görevler nedeni ile Daire görevlerinin daha etkin bir şekilde yürütülebilmesi için yeni bir Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Teşkilat Yasa Tasarısı hazırlanmıştır. Hazırlanan tasarıda MABEB'in suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi mücadelesinde daha etkili ve hızlı bir şekilde çalışmalar yapabilmesine olanak sağlamak üzere altyapısının geliştirilmesine yönelik açılımlar yapılmıştır. Tasarı, Teknik Kurulda görüşülmek üzere 27 Mart 2017 tarihinde Dairenin bağlı bulunduğu Ekonomi ve Enerji Bakanlığına, 6 Nisan 2018 tarihinde ise Dairenin bağlı bulunduğu Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Tasarı ile ilgili henüz herhangi bir görüşme yapılmamıştır.

2. UYGULAMADAKİ YENİLİKLER

Türkiye Cumhuriyeti Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) ile 2006 yılında imzalanan "Karapara Aklama ile ilgili İstihbari Finansal Bilgi Değişiminde İşbirliğine Dair Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yetkili Makamları Arasındaki Mutabakat Muhtırası"na ilaveten 2014 yılında imzalanan "Elektronik Ortamda Bilgi Alışverişi Yapılmasına İlişkin Protokol" ile 22 Ekim 2014 tarihinden itibaren her iki kurum arasındaki bilgi alışverişi elektronik ortamda yapılabilmektedir. Bilgi ve belge değişiminin elektronik ortamda yapılması bilgi ve belgelerin daha güvenilir, süratli ve etkin bir şekilde değişimini sağlamıştır.

MABEB'in şüpheli işlem bildirimlerinin analizlerini daha etkin yapabilmesi amacıyla istihbarati bilgi sağlama kurumu olan Thomson Reuters - World Check servisinin kullanılmasına 2018 yılı sonunda başlanmış ve 2021 yılı içerisinde de devam edilmiştir.

Değiştirilmiş şekliyle 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 9'uncu maddesinde yer alan Erişim Sistemi kurulması hükmüne istinaden çalışmalar yapılmıştır. Ekim 2016'da MABEB'in daha hızlı ve gizli bir şekilde bilgiye erişim sağlaması amacı ile Resmi Kabz Memurluğu ve Mukayyitlik Dairesi nezdindeki bilgilere erişim protokolu imzalanmıştır.

2021 yılında MABEB'in yaptığı çalışmalar sırasında ihtiyaç duyduğu istihbarati bilgi gereksinimini gizlilik içerisinde ve hızlı bir şekilde karşılayabilmesi amacı ile bilgi erişim ağı genişletilme çalışmalarına öncelik verilmiştir. Şöyle ki;

- Ekim 2021'de Sosyal Sigortalar Dairesi,
- Kasım 2021'de Trafik Dairesi ve
- Ocak 2022'de de KKTC E-Devlet Yürütme Kurulu aracılığıyla Nüfus Kayıt Dairesi

ile protokol imzalanarak sözkonusu Daireler nezdinde bulunan bilgilere erişim sağlanmıştır.

Ayrıca, Gelir ve Vergi Dairesi, Tapu ve Kadastro Dairesi ve Muhaceret Dairesi ile de bilgi erişimi sağlayabilmek amacı ile görüşmeler yapılmıştır.

3. YAYINLAR

Yükümlülerin suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ve terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda bilincini artırmak amacıyla Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi ile ilgili duyurular, hazırlanan formlar, yapılan seminerle ilgili sunumlar, mevzuat değişiklikleri ve Mali Bilgi Edinme Birimi'nin faaliyetlerini gösteren yıllık Faaliyet Raporu Dairenin internet sayfasından yayımlanmaktadır.

- 2020 yılı faaliyetlerini gösteren MABEB Faaliyet Raporu,
- Bankacılık Sektörü için yeni Şüpheli İşlem Kriterleri El Kitabı

Mayıs 2021'de internet sayfasından yayımlanarak kamuoyu bilgilendirilmiştir.

(www.kkteparakambiyo.gov.ct.tr)

4. DIŞ İLİŞKİLER

4.1. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Ülkemizin yürütmekte olduğu suç gelirleri ile mücadelede başarıya ulaşmasında uluslararası iş birliği içerisinde çalışmak kilit görevi görmektedir. Unutulmamalıdır ki; suç gelirleri ile mücadele tüm ülkeleri ilgilendiren ve uluslararası iş birliği ile çözümlenebilecek bir sorun olduğundan uluslararası iş birliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak ülkemizin tanınmamış olması nedeni ile ülkelerin birbirleri ile iş birliği için imzaladıkları uluslararası sözleşmelerde yerini alamamaktadır ve çok kısıtlı imkanlarla iş birliği yapabilmektedir. Bu nedenle, yurt dışı ile ilişkili suçlarla ilgili araştırmalarda sıkıntılar yaşanmakta ve araştırmaların ileri safhalara götürülmesi olumsuz etkilenmektedir.

Ülkemizin 2006 yılında Türkiye Cumhuriyeti, Mali Suçlarla Mücadele Kurulu Başkanlığı ile imzaladığı Mutabakat Muhtırası'na istinaden yapılan iş birliği bağlamında elektronik ortamda güvenli bilgi ve belge alışverişı 2021 yılında da devam etmiştir. Ayrıca, Şubat 2021'de MASAK Başkanı başkanlığında ülkemize gelen heyet ile "Karapara Aklama ile ilgili İstihbari Finansal Bilgi Değişiminde İşbirliğine Dair Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet Yetkili Makamları Arasındaki Mutabakat Muhtırası"nın güncellenmesi ve "MABEB OTOMASYON PROJESİ" ile ilgili görüşmeler yapılmıştır.

Ülkemiz tanınmamış olmasına rağmen, 2021 yılında İngiliz Yüksek Komiserliği - NCA yetkilileri ve ABD Elçiliği yetkilileri ile bilgi alışverişine devam edilmiştir. Ayrıca, diğer ülkelerin Mali İstihbarat Birimlerinin yürüttükleri suç geliri ile ilgili soruştırmalarda, ülkemiz ile ilişkisi tespit edilen konulardaki, bilgi taleplerine yanıt verilerek iş birliği yapılmıştır.

2021 yılı başında Koronavirüs (Covid-19) pandemi nedeni ile Avrupa Birliği - TAIEX uzmanları ile MABEB personelinin toplantılarının online olarak yapılması kararlaştırılmış ve Şubat 2021'de 2021-2022 yıllarını kapsayan Proje Eylem Planı'nı oluşturularak Avrupa Birliği - TAIEX aracılığı ile yapılan teknik yardım konularında yer alan uzmanlarla çalışmalara online olarak devam edilmiştir.

4.2. FATF İLE İLİŞKİLER

23-27 Şubat 2009 tarihlerinde yapılan FATF Genel Kurulunda, ülkemizin ICRG sürecinden çıkarılması sonrasında 2021 yılı içerisinde yapılan FATF Genel Kurul toplantıları sonrası yayımlanan "Public Statement"lerde de ülkemiz yer almamıştır.

5. EĞİTİM VE TEKNİK DONANIM

5.1. EĞİTİM

2020 yılında Koronavirüs (Covid-19) pandemi nedeni ile Avrupa Birliği - TAİEX uzmanları ile MABEB personeli, diğer paydaşlar ve yükümlü gruplar arasındaki eğitim toplantı ve seminerleri yapılamamıştı.

2021 yılı başından itibaren ise Avrupa Birliği - TAİEX uzmanları ile MABEB personeli toplantılarını online olarak gerçekleştirmiş ve yükümlü grupların online eğitim seminerleri de aynı şekilde yapılmıştır.

Temmuz-Ekim 2021 döneminde Avrupa Birliği Koordinasyon Merkezi ile Personel Dairesi iş birliğinde, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Hukuk & Dil Konusunda Destek Projesi çerçevesinde “Avrupa Birliği’ne Uyum Sürecinin Teorik ve Pratik Boyutları” başlıklı seminere MABEB’den 2 kişi katılım sağlamıştır.

5.2. TEKNİK DONANIM

5.2.1. IT VERİ TABANI

Yükümlülerin nakdi para limitini aşan işlem bildirimlerini MABEB’e online olarak göndermesi için oluşturulan IT veri tabanı, MABEB’in yaptığı analizlerde sürat ve etkinliği sağlamada etkili bir araç olarak kullanılmaktadır.

2010 yılında kullanılmaya başlanan veri tabanına, ilk olarak 2010 yılında Bankalar nakdi para limitini aşan nakit işlemleri ile gelen ve giden havale işlemlerini online olarak göndermeye başlamıştır.

Daha sonra sırasıyla ;

- 2012 yılında Sigorta Şirketleri ve Kumarhanelerin nakdi para limitini aşan nakit işlemlerini,
- 2014 yılında Uluslararası Bankacılık Birimlerinin nakdi para limitini aşan nakit işlemleri ile gelen ve giden havale işlemlerini,
- 2016 yılında Döviz Bürolarının nakdi para limitini aşan nakit işlemlerini,
- 2018 yılında Gümrük ve Rüsumat Dairesi’nin yolcu beraberli nakit beyanlarını,
- 2019 yılında kıymetli maden, taş veya mücevherlerin alım satımını yapan kuyumcuların nakdi para limitini aşan nakit işlemlerini,

veri tabanına online olarak göndermeleri sağlanmıştır.

- 2021 yılında ise Finans şirketleri ve Kooperatif şirketlerinin nakdi para limitini aşan işlemlerini veri tabanına online olarak göndermelerinin sağlanması için çalışmalar başlatılmış ve halen devam etmektedir.

Veri tabanının geliştirilmesi ile ilgili program çalışmalarına yıl içerisinde de devam edilmiştir.

5.2.2. ERİŞİM SİSTEMİ

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 9'uncu maddesi "Kendi özel yasaları ve faaliyet konuları gereğince, ekonomik olaylara, servet unsurlarına, vergi mükellefiyetlerine, nüfus bilgilerine ve yasa dışı faaliyetlere ilişkin kayıt tutan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşların bilgi işlem sistemlerine Bakanlık ve ilgili Bakanlığın ve kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşların yetkili organlarının birlikte belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde Bakanlık tarafından erişim sistemi kurulabilir." hükmünü öngörmektedir.

İlgili Yasa maddesi çerçevesinde MABEB'in yaptığı çalışmalar sırasında ihtiyaç duyduğu istihbarati bilgi gereksinimini gizlilik içerisinde ve daha hızlı bir şekilde karşılayabilmesi amacı ile aşağıda adı verilen kamu kurumları ile protokol imzalanıp bahse konu kamu kurumları nezdinde bulunan bilgilere erişim sağlanmıştır.

- Ekim 2016'da Resmi Kabz Memurluğu ve Mukayyitlik Dairesi,
- Ekim 2021'de Sosyal Sigortalar Dairesi,
- Kasım 2021'de Trafik Dairesi ve
- Ocak 2022'de Nüfus Kayıt Dairesi.

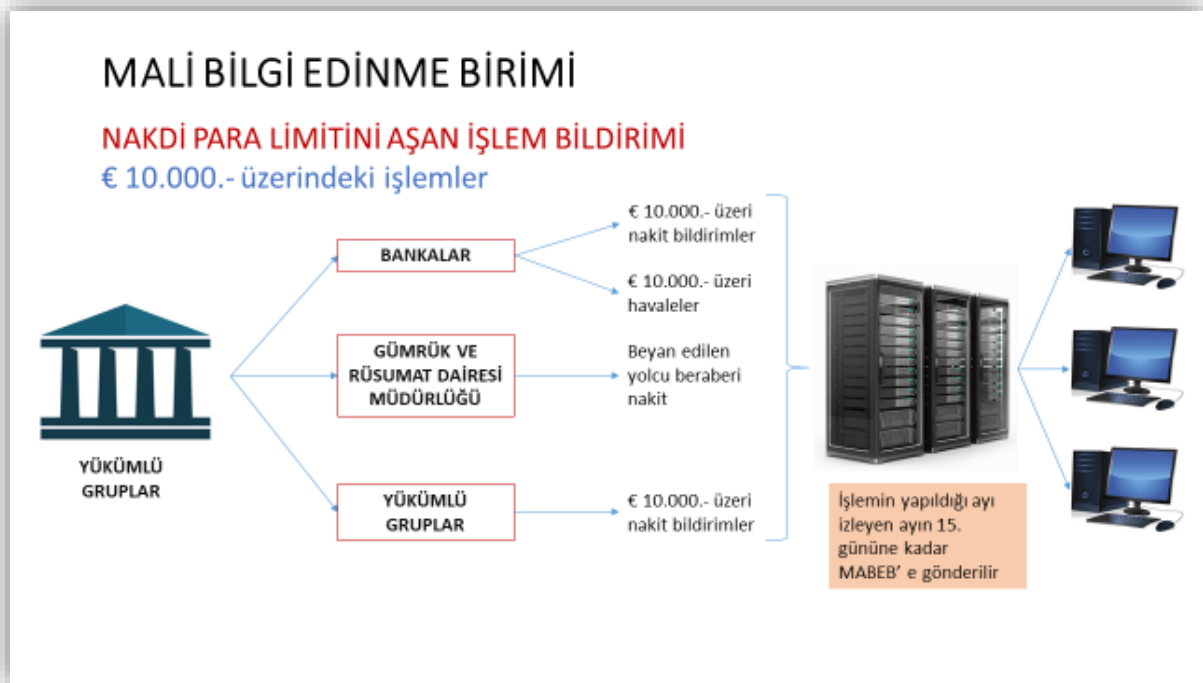
Ayrıca, Gelir ve Vergi Dairesi, Tapu ve Kadastro Dairesi ve Muhaceret Dairesi ile de bilgi erişimi sağlayabilmek amacı ile görüşmeler yapılmıştır.

III- MALİ BİLGİ EDİNME FAALİYETLERİ

1. NAKDİ PARA LİMİTİNİ AŞAN İŞLEM BİLDİRİMLERİ

4/2008 sayılı Yasa ve Yasa tahtında yayımlanan Nakdi Para Limitini Aşan İşlem Bildirimleri Usul ve Esasları Tebliği'ne istinaden nakdi para limitini aşan işlemleri gösteren listeler işlemin yapıldığı ayı izleyen ayın 15'inci gününe kadar Daireye bildirilmekte ve bu bilgiler IT veri tabanında kayıt altına alınmaktadır.

2021 yıl sonu itibarı ile Bankalar, Sigorta Şirketleri, Kumarhaneler, Uluslararası Bankacılık Birimleri, Döviz Büroları, Gümrük ve Rüşumat Dairesi ve kıymetli maden, taş veya mücevherlerin alım satımını yapan kuyumcuların ve çalışmalar neticesinde veri tabanına kayıt işlemlerini tamamlayan Finans şirketleri ve Kooperatif şirketlerinin nakdi para limitini aşan işlem bildirimleri online olarak veri tabanına aktarılmaktadır. Finans şirketleri ve Kooperatif şirketlerinin veri tabanına kayıt işlemleri devam etmektedir.

2. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMLERİ VE İHBARLAR

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası ve Yasa tahtında yayımlanan Şüpheli İşlemler Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları Tebliği, yükümlülerin para miktarına bakmaksızın tespit ettikleri şüpheli işlemleri, tespit tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde Daireye bildirmeleri zorunluluğunu öngörmektedir.

Ayrıca, gecikmesinde sakınca görülen hallerde anında bildirim zorunluluğu düzenlenmektedir.

Yasa tahtında yayımlanan Tebliğ ekinde şüpheli işlemlerin tespitinde yol göstermesi amacıyla rehber niteliğinde şüpheli işlem kriterleri de düzenlenmiştir. Dünyada gelişen teknoloji ile ortaya çıkan yeni yöntemler ve ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak yeniden düzenlenen şüpheli işlem kriterleri 29 Mart 2021 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tebliğde kriterlerin sayılanlarla sınırlı olmadığı ve yükümlülere sadece şüpheli işlemleri tespit etmeye yönelik olarak yol göstermeyi hedeflediği vurgulanmaktadır.

Şüpheli işlem bildirimlerine ilaveten resmi yetkililerden (Gümrük ve Rüsumat Dairesi, Polis Genel Müdürlüğü, KKTC Merkez Bankası ve KKTC Hukuk Dairesi vb.) gelen bildirimlerde yer alan konu ve kişiler ve ayrıca uluslararası iş birliği bağlamında bilgi talep edilen kişiler de “İhbar” olarak değerlendirmeye alınmaktadır.

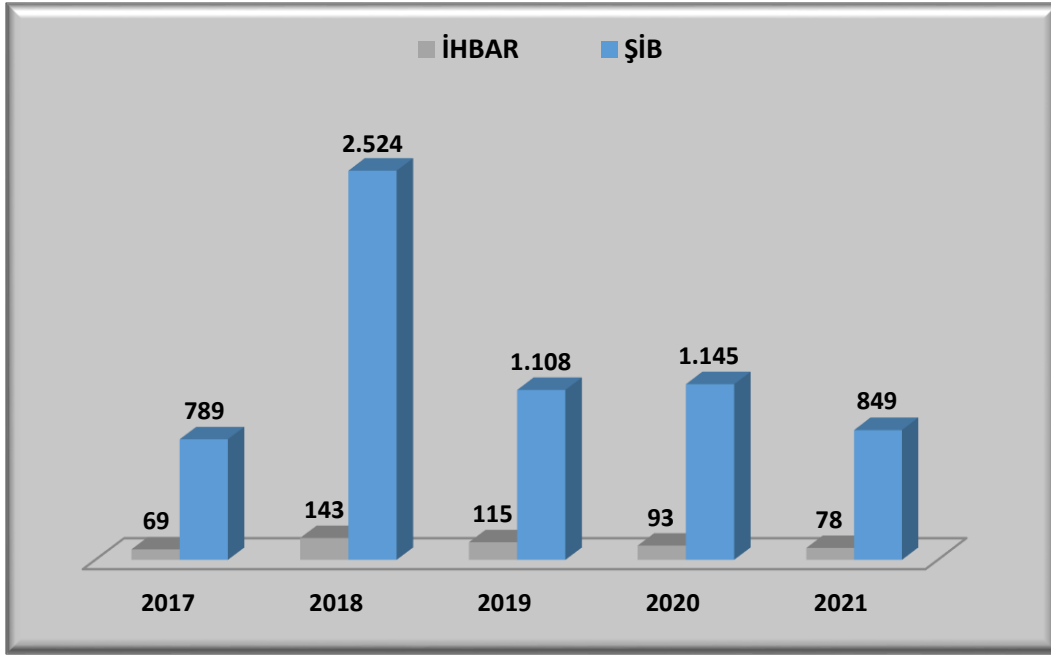
Tablo 1. Bildirim Sayılarının (ŞİB+Ek ŞİB+İhbar) Yıllara Göre Dağılımı (2017-2021)

Yıl	Şüpheli İşlem Bildirim	Ek Şüpheli İşlem Bildirimi	Toplam ŞİB	Gelen İhbar	Toplam (ŞİB+İhbar)
2017	759	30	789	69	858
2018	2.456	68	2.524	143	2.667
2019	1.076	32	1.108	115	1.223
2020	1.120	25	1.145	93	1.238
2021	838	11	849	78	927
Toplam	6.249	166	6.415	498	6.913

Tablo 1’de son 5 yıl içerisinde MABEB’e gelen ŞİB, ek ŞİB ve ihbarların sayıları verilmektedir.

Yapılan incelemede, 2017 yılında 789 olan toplam ŞİB sayısının 2018-2021 yıllarında sırasıyla 2.524, 1.108, 1.145 ve 849 olduğu görülmektedir.

Gelen ihbarlar ile ilgili yapılan incelemede ise, 2017 yılında 69 olan ihbar sayısının 2018-2021 yıllarında sırasıyla 143, 115, 93 ve 78 olduğu görülmektedir.

Grafik 1. Bildirimlerin (Toplam ŞİB+İhbar) Yıllara Göre Dağılımı (2017-2021)

Grafik 1’de 2017-2021 yılları arasında MABEB’e gelen toplam ŞİB’lerin ve ihbarların dağılımı gösterilmektedir.

Tablo 2. Bildirimlerle (ŞİB+İhbar) İlişkili Kişi Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Toplam Bildirim (ŞİB+İhbar)	Bildirimlerle İlişkili Toplam Kişi Sayısı
2017	828	760
2018	2.599	2.649
2019	1.191	1.154
2020	1.213	1.136
2021	916	881

Tablo 2’de 2017-2021 yılları arasında MABEB’e gelen bildirimlerle (ŞİB+İhbar) ilişkili kişi sayısının yıllara göre dağılımı verilmektedir. Son yıllarda bazı kişilerle ilgili birden fazla bildirim geldiği nedeni ile bildirim sayılarının kişi sayılarından fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 3. ŞİB ve Ek ŞİB Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı (2017-2021)

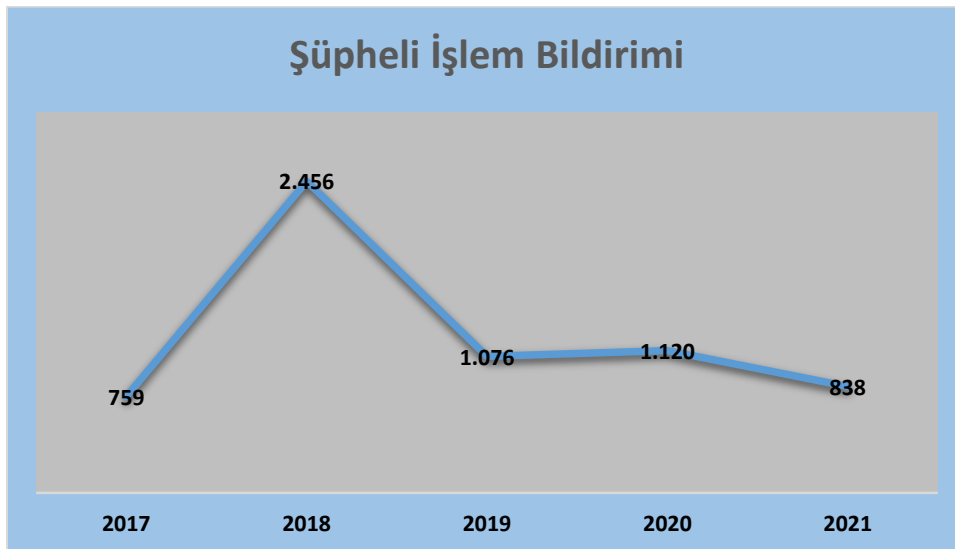
	2017	2018	2019	2020	2021
Şüpheli İşlem Bildirimi	759	2.456	1.076	1.120	838
Ek Şüpheli İşlem Bildirimi	30	68	32	25	11
Toplam	789	2.524	1.108	1.145	849

Tablo 3'te 2017-2021 yılları arasındaki ŞİB sayıları ile ek ŞİB sayıları gösterilmektedir.

Gelen bildirimleri destekleyerek işlemlerle ilgili gelişmeleri takip etmeye olanak sağlayan ek ŞİB'ler MABEB'in analizlerinin ve değerlendirmelerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayarak istihbarati bilgi akışında devamlılık yaratmaktadır.

Yapılan değerlendirmede, ŞİB sayılarının yıllar itibarı ile inişli çıkışlı bir tablo oluşturduğu gözlemlenmiştir. 2017 yılında 759 olan ŞİB sayısı 2018-2020 yıllarında sırasıyla 2.456, 1.076 ve 1.120 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık % 25,17 oranında bir düşüş gerçekleşerek 838 olduğu görülmektedir.

ŞİB'lerdeki işlemlerin süreklilik göstermesi durumunda, işlemlerin takibinin yapılmasını sağlamak amacı ile gönderilen ek ŞİB sayılarının da değişken olduğu gözlemlenmektedir.

Grafik 2. ŞİB Sayısı Trendi (2017-2021)

Grafik 2'de 2017-2021 yılları arasındaki ŞİB (Ek ŞİB hariç) sayısı trendi gösterilmektedir.

2018 yılında artış gösteren ŞİB sayılarının 2019 yılında düşüş gösterdiği ve 2020-2021 yıllarında daha dengeli bir seyir izlediği görülmektedir.

Şüpheli işlem bildirim sayısı trendinin daha dengeli bir seyir izlemesinin nedeninin Mali Suçlarla Mücadele Amirliğinin suç geliri aklama ile etkin mücadelede önleyici tedbirler bağlamında yaptığı operasyonların kamuoyunda farkındalık yaratması ve caydırıcılık oluşturmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Suç geliri aklama ile mücadele çalışmalarında memnuniyet verici olan ise, yıllar içerisinde bildirim sayılarına paralel olarak bildirim kalitesinin de artmasıdır. ŞİB'lerdeki kalite artışının MABEB personelinin, yükümlülerin uyum görevlileri ile sürekli iletişim halinde bulunarak gelen bildirimler hakkında düzenli ve koordineli bir şekilde çalışma yapmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Böylelikle gerek soruşturma aşamasında gerekse mal varlıklarına tedbir koyma aşamasında daha olumlu sonuçlar alınabilmektedir.

Tablo 4. ŞİB Sayıları (Ek ŞİB Dahil) ve Kaynaklarına Göre Dağılımı (2017-2021)

Yıl	Özel Sermayeli Bankalar	Kamu Bankaları	Şube Bankaları	Döviz Büroları	UBB	Toplam
2017	125	2	661	–	1	789
2018	144	19	2.354	1	6	2.524
2019	132	11	960	–	5	1.108
2020	129	4	1.011	–	1	1.145
2021	132	2	715	–	–	849
Toplam	662	38	5.701	1	13	6.415

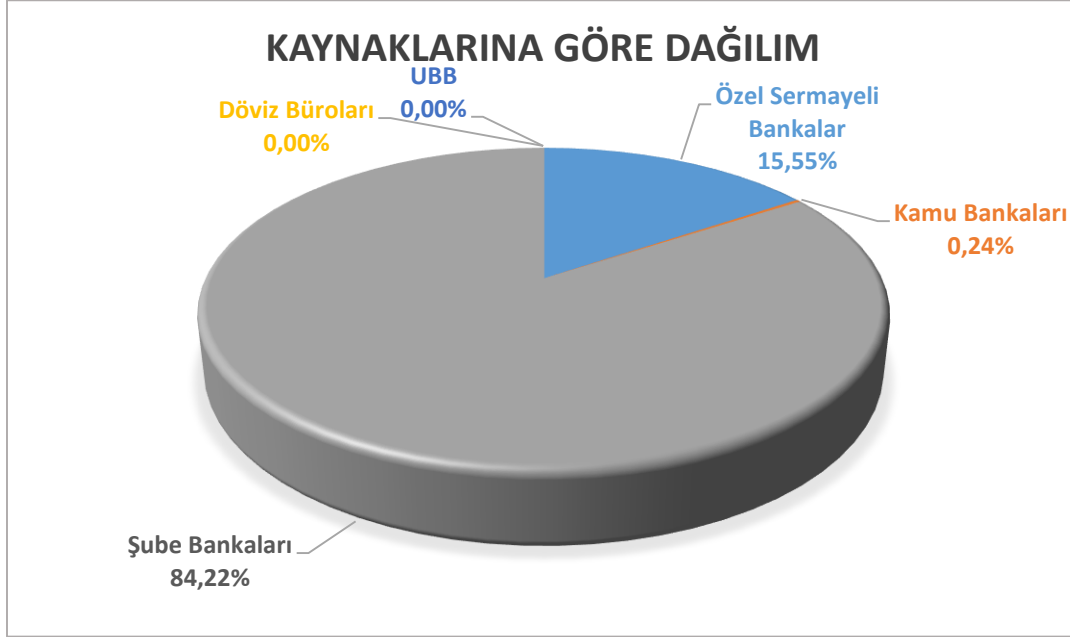
Tablo 4'te 2017-2021 yılları arasında ŞİB sayıları ve ŞİB'lerinin kaynaklarına göre oluşan dağılımı gösterilmektedir.

MABEB'e gelen ŞİB'ler, gönderildikleri kaynaklara göre değerlendirildiğinde; özel sermayeli bankalar, kamu bankaları, şube bankalar, döviz büroları ve Uluslararası Bankacılık Birimleri şeklinde bir dağılım göstermektedir.

Yapılan incelemede, 2020 yılında;

- Özel Sermayeli Bankaların 129 olan ŞİB sayısının yaklaşık % 2,32 oranında artış göstererek 2021 yılında 132 olduğu,
- Kamu Bankalarının 4 olan ŞİB sayısının % 50 oranında düşüş göstererek 2021 yılında 2 olduğu ve
- Şube Bankaların 1.011 olan ŞİB sayısının % 29,28 oranında düşüş göstererek 2021 yılında 715 olduğu

görülmektedir.

Grafik 3. ŞİB Sayısının Kaynaklarına Göre Dağılımı (2021 yılı)

Grafik 3'te 2021 yılında MABEB'e gelen toplam ŞİB sayısının kaynaklarına göre dağılımı gösterilmektedir.

ŞİB sayısının kaynaklarına göre dağılımı incelendiğinde; 2021 yılında MABEB'e gelen ŞİB'lerin % 84,22'sini şube bankalarının, % 15,55'ini özel sermayeli bankalarının ve % 0,24'ünü kamu bankalarının gönderdiği görülmektedir.

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 12'nci maddesine istinaden yayımlanan Şüpheli İşlem Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları Tebliği yeniden düzenlenerek 29 Mart 2021 tarih ve 71 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yükümlülerin bilgisine sunulmuştur. Yükümlülerin suç gelirini aklama ve terörizmin finansmanında araç olarak kullanılmalarını önlemek ve şüpheli işlemlerin tespitinde yükümlülere yardımcı olmak amacıyla Genel Mahiyette Şüpheli İşlem Kriterleri, Sektörel Mahiyette Şüpheli İşlem Kriterleri ve Terörizmin Finansmanı ile Bağlantılı Şüpheli İşlem Kriterleri olmak üzere 3 ana başlıkta şüpheli işlem kriterleri Tebliğ ekinde verilmiştir.

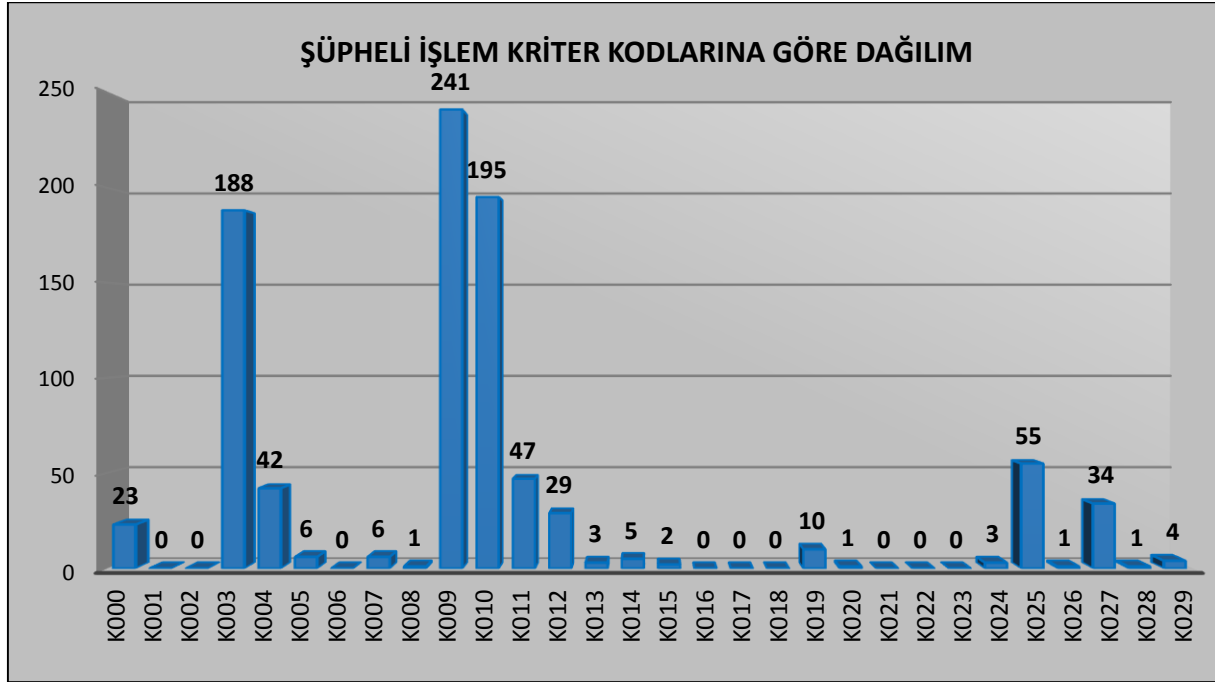
2021 yılında gelen tüm bildirimler, yayımlanmış bulunan şüpheli işlem kriterleri göz önünde bulundurularak MABEB tarafından oluşturulan kodlara göre sınıflandırılmış ve yapılan analizlerde ortaya çıkan risk ve tehditler tespit edilerek Kurulun bilgisine sunulmuştur.

Tablo 5. Şüpheli İşlem Kriterlerine Göre Oluşturulan Kodlar

Kod	Dosya ile İlişkili Şüpheli/Suç (Kod Açıklaması)
K000	Diğer
K001	Suç Gelirlerinin Aklanması
K002	Terör veya Terörizmin Finansmanı
K003	Bet Bahis Şüphesi
K004	Yüksek Miktarlı Para Hareketleri
K005	Vergi Kaçırarak Amacıyla Ticari İşlemleri Şahıs Hesabında İşlem Yapmak
K006	Uluslararası Şirketlerin Para Hareketleri
K007	Serbest Liman Şirketlerinin Para Hareketleri
K008	Çok Fazla Sayıda Küçük Para Hareketleri
K009	Öğrenci Profiline Uymayan Para Hareketleri
K010	Müşteri Profiline Uymayan Para Hareketleri
K011	Sınır Kapılarında Yakalanan Nakdi Para Limiti Üstü Paralar
K012	Kaynağı Belirsiz Kazançlar
K013	Uyuşturucu Madde Ticareti
K014	Evrakta Sahtecilik (FRAUD)
K015	Saadet Zinciri (PONZI SCHEME)
K016	Tefecilik
K017	Yolsuzluk
K018	Kaçakçılık
K019	Dolandırıcılık
K020	Haksız Kazanç Elde Edilmesi
K021	İhaleye Fesat Karıştırmak
K022	Hırsızlık
K023	Suç Örgütü Kurmak
K024	Olumsuz Medya Haberi
K025	Kripto Para
K026	Kamu Görevlisinin Rüşvet Alması ile Resmi Adli Evrak Sahteleme, Tedavüle Sürme, Mevkii Kötüye Kullanma
K027	Sahte Havale
K028	İnsan Kaçakçılığı ve İnsan Kaçakçılığına Teşebbüs
K029	4/2008 sayılı Yasa'daki Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi

Tablo 5'te 2021 yılında MABEB tarafından oluşturulan kodlar ve kodların açıklamalarına yer verilmektedir.

MABEB'e gelen ŞİB'ler analiz ve değerlendirmeye tabi tutulduğunda bildirim gerekçesinde yer alan konuya göre değerlendirilerek tabloda belirlenmiş kodlara göre sınıflandırılmaktadır. Bu sınıflandırma, ülkemizdeki suç geliri aklama ile ilgili risk ve tehditin ortaya çıkmasında bir gösterge olmakta ve ülkemizin risk ve tehdit analizi yapılması çalışmalarında kılavuz olarak kullanılmaktadır.

Grafik 4. Şüpheli İşlem Kriter Kodlarına Göre Dağılım (2021 yılı)

Grafik 4'te 2021 yılında MABEB'e gelen tüm bildirimlerin, şüpheli işlem kriter kodlarına göre dağılımı verilmektedir.

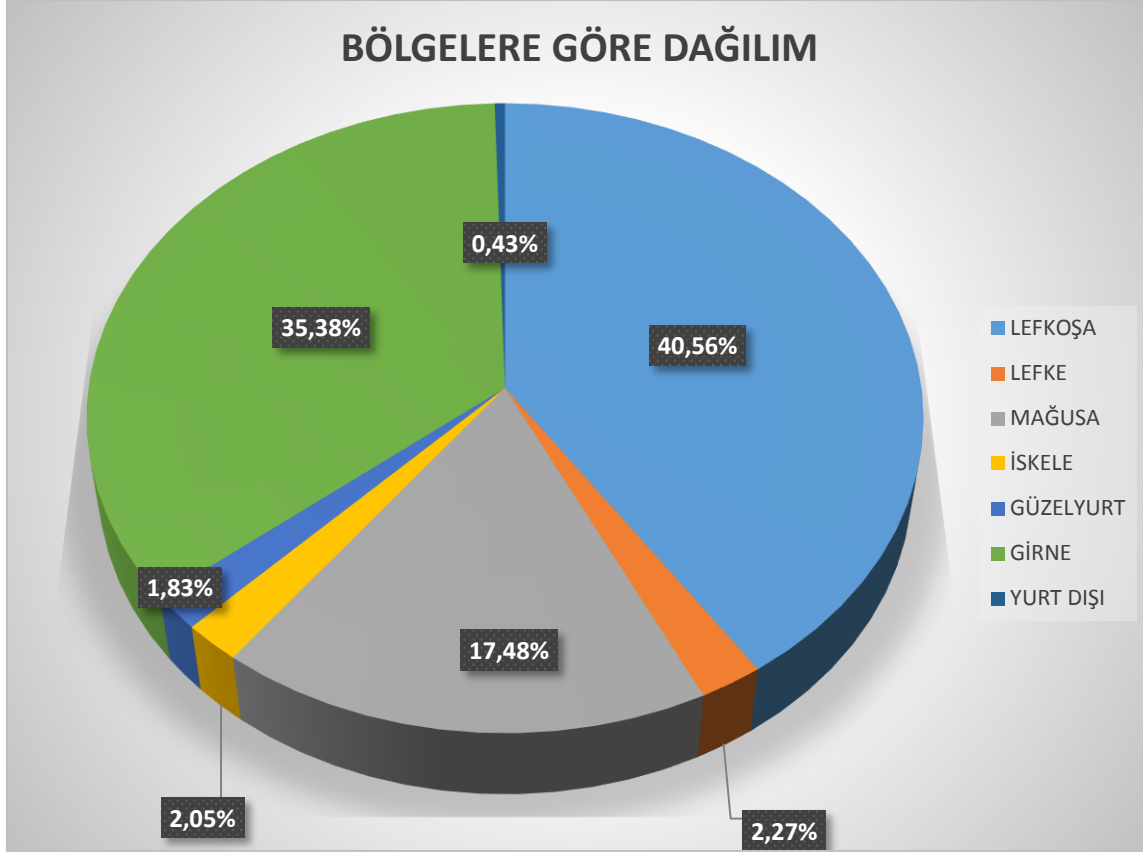
Tablo 6. Toplam Bildirimlerin Bölgelere Göre Dağılımı (2017-2021)

	Toplam Bildirim Sayısı				
	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı
Lefkoşa	413	1.200	696	747	376
Mağusa	131	455	136	114	162
Girne	283	863	357	303	328
Güzelyurt	17	103	22	32	17
İskele	7	26	3	14	19
Lefke	7	6	5	25	21
Yurt Dışı	-	14	4	3	4

Tablo 6'da toplam bildirimlerin bölgelere göre dağılımı gösterilmektedir.

MABEB'e gelen bildirimlerin hangi bölgeden geldiğini saptamak amacıyla toplam bildirimler (Toplam ŞİB+İhbar) geldikleri bölgelere göre de sınıflandırılmıştır.

Uluslararası iş birliği bağlamında bilgi talep edilen kişiler de "İhbar" olarak değerlendirmeye alınmış ve yurt dışı olarak sınıflandırılmıştır.

Grafik 5. Toplam Bildirimlerin Bölgelere Göre Dağılımı (2021 yılı - % olarak)

Grafik 5'te 2021 yılı itibarı ile MABEB'e gelen toplam bildirimlerin (Toplam ŞİB+İhbar) bölgelere göre dağılımı gösterilmektedir. Buna göre, Lefkoşa bölgesi % 40,56, Girne bölgesi % 35,38, Mağusa bölgesi % 17,48, Lefke bölgesi % 2,27, İskele bölgesi % 2,05, Güzelyurt bölgesi % 1,83 ve yurt dışının % 0,43 olduğu görülmektedir.

3. İHBAR VE BİLDİRİMLERLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

3.1. MABEB TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR

Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele mekanizmasında en önemli kurumsal yapıların başında Mali İstihbarat Birimleri gelmektedir. Mali İstihbarat Birimleri arasında iş birliği yapılmasına yönelik olarak kurulan EGMONT Grubu Mali İstihbarat Birimini;

“Suçtan elde edildiğinden Őüphelenilen gelirler ve potansiyel terörün finansmanına veya kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadele amacıyla ulusal mevzuat ve düzenlemelerin gerektirdiği mali bilgilere ilişkin bildirimleri toplamak, analiz etmek ve ilgili makamlara sevk etmekle sorumlu merkezi ulusal birimdir.”

Şeklinde tanımlamaktadır.

Günümüzde suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele eden her ülkede idari yapısı, yeri, yetkisi değişse de “mali bilgileri alan, analiz eden, sonuçlarını ilgili birimlere dağıtan” bir mali istihbarat birimi bulunmaktadır.

Ülkemizde, 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası’na istinaden mali istihbarat birimi fonksiyonlarını yerine getirmesi için Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB) oluşturulmuş ve ciddi bulgu ve emare olan konuların Hukuk Dairesi (Başsavcılık)’ne aktarılmasında yetkili bir üst kurul olan Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu oluşturulmuştur.

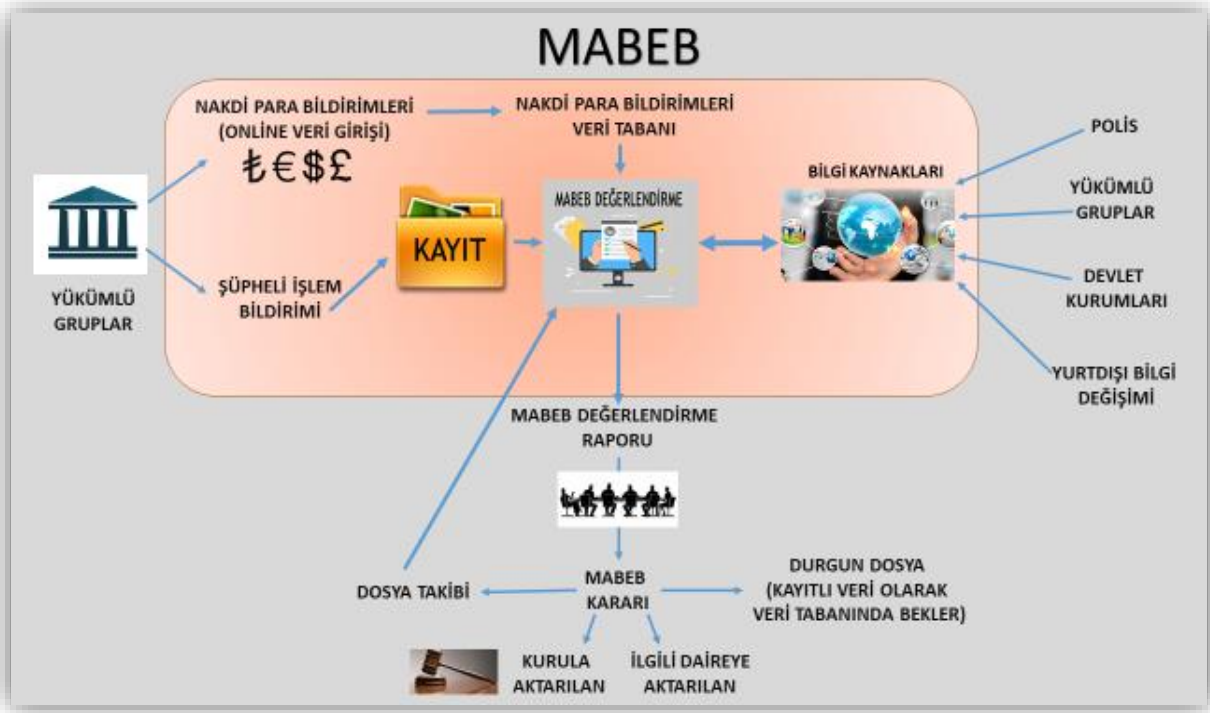
MABEB’in suç gelirlerinin aklanması ile mücadele etmek amacıyla çalışmalarında bağımsız ve uluslararası standartlara uygun bir mali istihbarat biriminin görev ve yetkilerine haiz, daha etkili bir şekilde görev yapabilmesi amacıyla hazırlanan yeni yasa tasarısı ile görevleri yeniden düzenlenmiştir.

MABEB’e gelen bildirimler üzerinde yapılan analiz ve değerlendirmeler sonrası gerekli görülen hususlarda yükümlülere geri bildirim yapılmakta ve farkındalıkları arttırılmaktadır.

Tablo 7. Bildirimler ile İlgili Yapılan İşlemler (2021 yılı)

Yıl	Toplam ŞİB+İhbar	Değerlendirme	Ön Araştırma		
			Yurt İçi	Yurt Dışı	World-Check
2021	927	927	1.029	11	413

Tablo 7’de 2021 yılında MABEB’e gelen toplam bildirimlerle (Toplam ŞİB+İhbar) ilgili MABEB tarafından yapılan işlemler gösterilmektedir. Yurt içi ön araştırmalarda birden fazla kamu kurumundan ön araştırma yapıldığı için yurt içi ön araştırma sayısı ŞİB ve İhbar sayısı toplamından daha fazla görülmektedir.

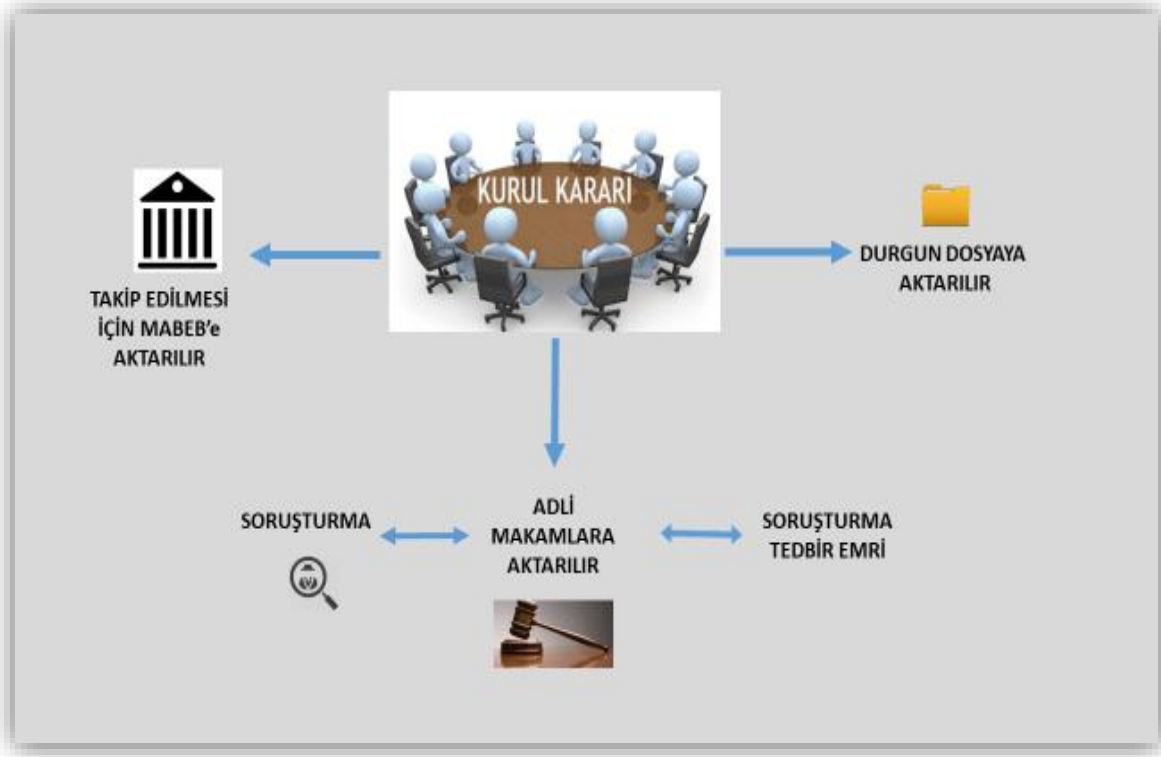
MABEB'e gelen tüm bildirimler (Toplam ŞİB+İhbar) kayda alındıktan sonra öncelikle değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Gelen tüm bildirimlerle ilgili doğru ve gerçekçi bir karar üretilebilmesi için yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan ön araştırma yapılmaktadır. Ön araştırma sonucu elde edilen son bilgiler ışığında güncellenen Değerlendirme Raporu yeniden analiz edilerek yüksek riskli görülenler ile ciddi bulgu ve emare tespit edilenler Kurul gündemine sunulmaktadır.

3.2. KURUL TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR

MABEB tarafından yapılan değerlendirme neticesinde ciddi bulgu ve emareler içerdiği tespit edilen bildirimler (Toplam ŞİB+İhbar) Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu'na aktarılmaktadır. Kurul tarafından değerlendirilen bildirimler durumlarına göre;

- Yasal işlem başlatılması için adli makamlara aktarılanlar,
- Takip edilmesi yönünde karar üretilenler ve
- Yeni gelişme olması halinde yeniden gündeme getirilmesi için durgun dosya kategorisine alınanlar

olarak sınıflandırılmaktadır.

Tablo 8. Bildirimlerle İlgili Oluşturulan Dosyaların Durumu (2021 yılı)

Bildirimler	Durgun	Takip	Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne Aktarılan	Para Kambiyo Yasası'na Aykırılık	Araştırma Amacı ile İlgili Mercilere Aktarılan
Bildirimler (Toplam ŞİB+ihbar)	671	181	203	45	10

Tablo 8'de 2021 yılında MABEB'e gelen bildirimlerle ilgili oluşturulan dosyaların durumu gösterilmektedir.

2021 yılında 181 dosyanın takip edilmesine, 671 dosyanın yeni bir gelişme olması halinde yeniden değerlendirilmek üzere durgun dosya kategorisine alınmasına, 203 dosyanın Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne aktarılmasına, 45 dosyanın Para ve Kambiyo Yasası'na aykırılık teşkil ettiğinin ilgili makamlara bildirilmesine ve 10 dosyanın ilgili mercilere araştırma yapıp sonucunu MABEB'e bildirilmesi için aktarılmasına karar verilmiştir.

2018 yılında Kurul tarafından Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne suç gelirlerinin aklanması ile ilgili soruşturma ve/veya tedbir kararı alınması amacı ile aktarılan bildirim dosyalarında yeni bir düzenlemeye gidilmiş ve birbirleri ile ilişkili olan bildirim dosyaları bir soruşturma dosyasında birleştirilerek Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne gönderilmiştir. Buna göre, 2021 yılında Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne aktarılması karara bağlanan 203 bildirim dosyasından 167 Soruşturma dosyası oluşturulmuştur.

Tablo 9. Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne Aktarılan Soruşturma Dosyalarının Durumu (2021 yılı)

	Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne Aktarılan	Hukuk Dairesi (Başsavcılık) Tarafından Başlatılan
Soruşturma	150	150
Tedbir + Soruşturma	17	17
	167	167

Tablo 9'da, 2021 yılında Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne aktarılan soruşturma dosyalarının durumu gösterilmektedir. 2021 yılında Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne 167 soruşturma dosyası aktarılmıştır. Bu dosyaların 150'si ile ilgili mal varlıklarına tedbir konulmaksızın soruşturma yapılması ve 17'si ile ilgili de soruşturma yapılması ve mal varlıklarına tedbir konulması talep edilmiştir. Aktarılan 167 dosyanın tamamı ile ilgili Hukuk Dairesi (Başsavcılık) tarafından soruşturma başlatılmış, 17'si ile ilgili de soruşturma başlatılarak mal varlıklarına 30 gün süreli tedbir kararı alınmıştır.

Tablo 10. Tedbir Davası Açılan Dosya Sayısı (2017-2021)

Yıl	Dosya Sayısı
2017	8
2018	22
2019	8
2020	15
2021	17

Tablo 10'da Tedbir Davası açılan dosyalarla ilgili bilgiler gösterilmektedir.

4/2008 sayılı Yasa'nın 20'nci maddesine istinaden Hukuk Dairesi (Başsavcılık) tarafından verilen 30 günlük tedbir kararının dolmasını müteakip soruşturması devam eden 17 dosyanın 17'si ile ilgili Lefkoşa Kaza Mahkemesi'ne müracaat edilerek tedbir davası açılması sağlanmıştır. 2020 yılında 15 olan tedbir davası açılan dosya sayısı 2021 yılında 17 olmuştur.

Ayrıca, yıl içerisinde önceki yıllardan Lefkoşa Kaza Mahkemesi'nde tedbir davası açılan ve altı aylık tedbir kararı süreleri dolmasına rağmen soruşturmaları devam eden dosyalarla ilgili Mahkemeye müracaat edilerek yeniden tedbir kararı uzatma işlemlerinin yapılması takip edilmiştir.

Tablo 11. Ceza Davası Açılan Dosya Sayısı (2017-2021)

Yıl	Dosya Sayısı
2017	1
2018	4
2019	2
2020	7
2021	9

Tablo 11’de soruşturması tamamlanarak 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası tahtında ceza davası açılan dosyalar ile ilgili bilgiler verilmektedir. 2019 yılında 2 olan ceza davası dosya sayısı 2020 yılında 7 ve 2021 yılında 9’a ulaşmıştır.

Ayrıca 2021 yılında;

- 2019 yılında açılan bir ceza davası sonuçlanarak müsadere emri verilmiş ve
- 2021 yılında açılan bir ceza davasında da sanıklara 3 yıl hapis cezası ve üzerinde tedbir emri bulunan emare paraya müsadere emri verilmiştir.

Tablo 12. El Konulan Suç Gelirleri Hesabına Yatırılan Meblağ (2017-2021)

Yıl	El Konulan Suç Gelirleri Hesabına Yatan Meblağ (TL olarak)
*2017	68.951,00
2018	3.165,00
2019	633.146,22
2020	488.650,61
2021	143.012,83
TOPLAM	1.336.925,66

*2017 yılında el konulan 68.951,00 TL’ye ilaveten Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası tahtında açılan 12488/2014 sayılı ceza davasında 11 adet dükkan ile ilgili müsadere kararı alınmıştır. Müsadere kararı alınan taşınmaz mallara ek olarak aynı davada Devlete hibe edilmiş olan 2 ev, 2 arsa ve 1 dükkanın Devlet adına kayıt yaptırılması sağlanmıştır.

Tablo 12’de 2017-2021 yılları arasında “El Konulan Suç Gelirleri Hesabı”na aktarılan suç gelirleri ile ilgili meblağlar gösterilmektedir. 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası tahtında müsadere edilen suç gelirlerinin KKTC Bütçesi içinde yer alan “El Konulan Suç Gelirleri Hesabı”na gelir olarak kaydedilmesi işlemleri MABEB tarafından takip edilmektedir. 2021 yılında 143.012,83 TL’nin “El Konulan Suç Gelirleri Hesabı”na gelir olarak kaydedilmesi sağlanmıştır.

4. YABANCI MALİ İSTİHBARAT BİRİMLERİ İLE İŞ BİRLİĞİ

Aklama ile mücadele, günümüzde ekonomik, politik ve sosyal yaşamı tehdit eden suçlarla etkin mücadelede önemli bir araç olarak görülmektedir. Uluslararası kamuoyu, suçluların ve suç örgütlerinin gelir kaynaklarından mahrum bırakılmasının bunlarla mücadele için önemi konusunda son derece duyarlıdır.

Uluslararası nitelik arz eden, yasal olmayan uyuşturucu ve silah ticareti, insan ticareti ve organize olarak işlenen pek çok suç ve kara para aklama ile mücadele konusunda hükümler içeren uluslararası sözleşmelerin, pek çok ülke tarafından çok kısa süre içinde imzalanarak yürürlüğe girmiş olması bu duyarlılığın önemli bir göstergesidir.

Ancak bu duyarlılık kadar, aklama ve aklamının öncül suçları ile mücadele için en az organize suç örgütleri kadar süratli bir şekilde organize olma ve iş birliği yapma kaçınılmazdır. Bunun için uluslararası iş birliği her geçen gün önemini daha da artırmakta ve mücadelede başarı sağlanmasında öncelikli bir koşul olmaktadır.

Ülkemiz tanınmamış olması nedeni ile ülkelerin birbirleri ile iş birliği için imzaladıkları uluslararası sözleşmelerde yerini alamamakta ve çok kısıtlı imkanlarla iş birliği yapabilmektedir. Bu nedenle, yurt dışı ile ilişkili suçlarla ilgili araştırmalarda sıkıntılar yaşanmakta ve araştırmaların ileri safhaya götürülmesi olumsuz etkilenmektedir.

MASAK ile 2006 yılında imzalanan “Karapara Aklama ile ilgili İstihbari Finansal Bilgi Değişiminde İşbirliğine Dair Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yetkili Makamları Arasındaki Mutabakat Muhtırası”na ilaveten 2014 yılında imzalanan “Elektronik Ortamda Bilgi Alışverişi Yapılmasına İlişkin Protokol” ile 22 Ekim 2014 tarihinden itibaren her iki kurum arasındaki bilgi alışverişi elektronik ortamda yapılmaktadır.

Tablo 13. Giden Bilgi Talebi (2017-2021)

	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam
MASAK	62	43	34	20	5	164
NCA	-	-	0	6	1	7
ABD Elçiliği	-	-	0	0	5	5
Toplam	62	43	34	26	11	176

Tablo 14. Gelen Bilgi Talebi (2017-2021)

	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam
MASAK	2	13	3	2	2	22
NCA	-	4	1	1	-	6
SLOVENYA	-	-	-	-	1	1
HONG KONG	-	-	-	-	1	1
Toplam	2	17	4	3	4	30

Tablo 13 ve Tablo 14’te Giden ve Gelen Bilgi Talebi ile ilgili bilgiler gösterilmektedir. Uluslararası bilgi alışverişi bağlamında MABEB’e gelen bildirimler ihbar olarak değerlendirmeye alınmakta ve incelenmektedir.

5. DÜZENLENEN EĞİTİMLER

Son yıllarda, kara paranın aklanması ve terörün finansmanının önlenmesine yönelik olarak artan riskler karşısında, ülkemizde ve dünyada konuya ilişkin yasal düzenlemeler güçlendirilmekte ve denetim çalışmaları yoğunlaşmaktadır.

Mevcut gelişmeleri dikkatle izlemek suretiyle, MABEB olarak bu mücadeledeki yükümlülüklerimizin bir sonucu olarak yükümlü grupların ve yasa uygulayıcılarının bilgilerini sürekli güncel tutmaya yönelik eğitim faaliyetlerine büyük önem verilmektedir.

Yükümlü gruplarının konuya olan farkındalığını artırmak ve yasa uygulayıcılarının Yasa’nın kurallarını etkin uygulamalarını sağlamak amacıyla önceki yıllarda başlatılan eğitim çalışmaları hazırlanan programlar dahilinde eylem planlarına uygun olarak yürütülmektedir.

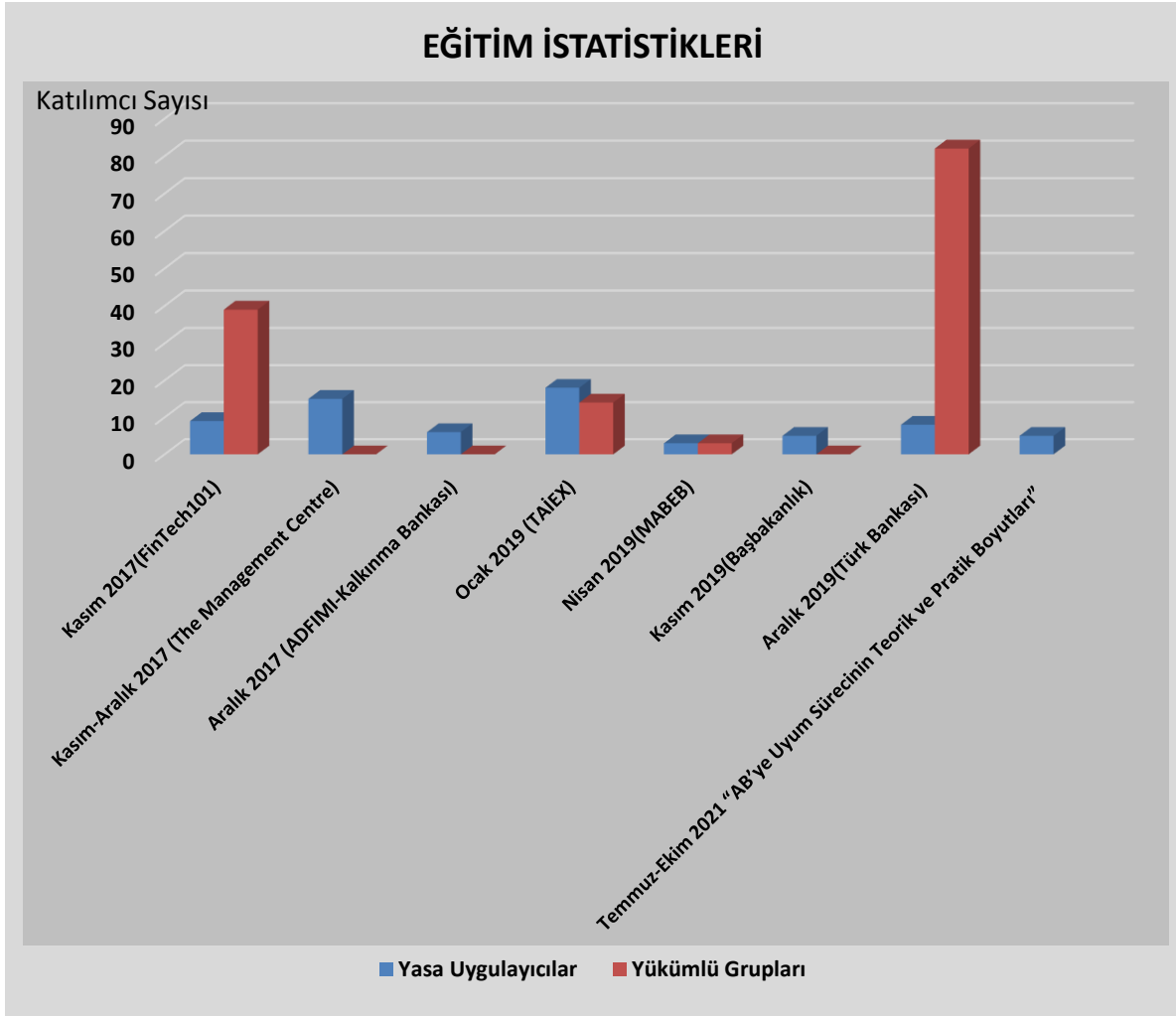
Sözkonusu eğitim çalışmaları gerek yurt dışından getirilen ve konusunda uzman olan kişiler tarafından, gerekse MABEB personeli tarafından yürütülmektedir. Eğitim faaliyetlerinin bir kısmı yükümlü gruplarına yönelik olarak düzenlenirken, bir kısmı düzenleyici ve denetleyici olan MABEB, Polis Genel Müdürlüğü ve Merkez Bankası vb. yasa uygulayıcılarına yönelik olarak düzenlenmekte veya her iki gruba ortak olarak düzenlenmektedir.

Ancak 2020 yılında Koronavirüs (Covid-19) pandemi nedeni ile Avrupa Birliği - TAIEX uzmanları ile MABEB personeli, diğer paydaşlar ve yükümlü gruplar arasındaki eğitim toplantı ve seminerleri yapılamamıştır. 2021 yılı başında ise pandemi nedeni ile Avrupa Birliği - TAIEX uzmanları ile MABEB personelinin toplantılarının online olarak yapılması kararlaştırılmış ve 2021-2022 yıllarını kapsayan Proje Eylem Planı’nın tamamlanmasını müteakip ise yükümlü gruplara yönelik eğitim toplantılarının online olarak yapılması için çalışmalar başlatılmıştır.

Tablo 15. Eğitim Faaliyetlerine Katılan Kişi Sayısı (2017-2021)

Tarih	Yasa Uygulayıcılar	Yükümlü Grupları	Toplam
Kasım 2017	9	39	48
Kasım-Aralık 2017	15	0	15
Aralık 2017	6	0	6
Ocak 2019	18	14	32
Nisan 2019	3	3	6
Kasım 2019	5	0	5
Aralık 2019	8	82	90
Temmuz-Ekim 2021	5	-	5

Tablo 15'te 2017–2021 yılları arasında yapılan eğitim faaliyetleri ile ilgili bilgiler sunulmaktadır.

Grafik 6. Eğitim İstatistikleri

Grafik 6'da Eğitim istatistikleri yer almaktadır.

IV- SONUÇ

Bilindiği üzere sağlıklı bir sosyal, siyasal ve ekonomik düzen oluşturabilmesinin en temel koşullarından birisi toplumda yasa dışı yollardan elde edilen gelirlerin ekonomi içindeki payının mümkün olan en alt düzeye çekilmesidir. Bu amaçla, yürürlüğe giren 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası ile suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi mücadelesinde MABEB ve Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kuruluna önemli görevler verilmiştir. Yasa'nın verdiği yetki çerçevesinde Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu ve MABEB gerek suç gelirlerinin aklanması ile ilgili bildirimlerin analizi gerekse yükümlü gruplar ve/veya yasa uygulayıcılara katkı sağlamayı 2021 yılı içerisinde de sürdürmüştür.

Teknolojide yaşanan hızlı gelişimle birlikte sanal varlıklar, kaldıraçlı alım satım işlemleri, elektronik para vb. enstrümanların ekonomik hayatın bir parçası olması nedeni ile ortaya çıkabilecek şüpheli işlem kriterleri saptanarak, 2021 yılında Şüpheli İşlem Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları Tebliği ekindeki kriterlerde düzenleme yapılmıştır.

MABEB'in yaptığı çalışmalar sırasında ihtiyaç duyduğu istihbarati bilgi gereksinimini gizlilik içerisinde hızlı bir şekilde karşılayabilmesi amacı ile 2021 yılında yapılan aktif çalışmalar sonucunda

- Ekim 2021'de Sosyal Sigortalar Dairesi,
- Kasım 2021'de Trafik Dairesi ve
- Ocak 2022'de Nüfus Kayıt Dairesi ile

protokol imzalanarak sözkonusu Daireler nezdinde bulunan bilgilere erişim sağlanarak erişim sistemi genişletilmiştir.

MABEB tarafından, stratejik amaç ve hedefe ulaşmak amacıyla 2022 yılında aşağıdaki çalışmalara öncelik verilmesi hedeflenmektedir:

- Suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçlarına ilişkin alınan ihbar ve şüpheli işlem bildirimlerinin analiz ve değerlendirme çalışmalarını mümkün olan en kısa sürede tamamlanması,
- Şüpheli işlem bildirimlerinin sisteme online olarak kaydedilmesi, veri tabanındaki bilgilerin kullanılarak daha kaliteli analiz yapılabilmesini sağlayacak "MABEB OTOMASYON PROJESİ" çalışmalarının hızlandırılması,
- Bilgiye hızlı erişim sağlanabilmesi ve verilerin ilgili kurum ve kuruluşlardan daha güncel olarak alınmasını sağlamak amacıyla daha fazla kamu kurum ve kuruluşu ile erişim sistemi kurulması,
- MABEB'e gelen ihbar ve şüpheli işlem bildirimlerinde bahsi geçen ve risk teşkil edebilecek konularda veri tabanındaki bilgilerden de yararlanarak risk tehdit analizinin hazırlanması,
- Hükümet değişimi nedeni ile Cumhuriyet Meclisi, Meclis alt komitesine yeniden gönderilen Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı'nın yasallaşması için çalışmalara katkı sağlanması,

- Mevzuatın yasallaşması sonrası mevzuat uyum kapsamında yükümlü gruplara yönelik bilgilendirme amacı ile sistemli ve takvimlendirilmiş bir eğitim programının başlatılması,
- Suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadelenin etkin ve verimli bir şekilde yapılması amacıyla uygun olarak, adli makamlarla ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde çalışmalar yürütülmesi,
- Suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadelenin etkili bir şekilde yerine getirmek üzere Para Kambyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi Teşkilat Yasa Tasarısı'nda değişiklik yapılarak kurumsal kapasitenin artırılması ve daha güçlü bir mali istihbarat birimi olarak faaliyet göstermesi için yeniden yapılandırılmasının sağlanması.

2021 yılında MABEB olarak yaptığımız faaliyetler ile ilgili kamuoyunu bilgilendirmek ve farkındalık yaratmak amacıyla hazırladığımız 2021 yılı Faaliyet Raporu bilgilerinize sunulmaktadır.

EKLER:**TABLO LİSTESİ**

Tablo 1.	Bildirim Sayılarının (ŞİB+Ek ŞİB+İhbar) Yıllara Göre Dağılımı.....	17
Tablo 2.	Bildirimlerle (ŞİB+İhbar) İlişkili Kişi Sayısının Yıllara Göre Dağılımı.....	18
Tablo 3.	ŞİB ve Ek ŞİB Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı	19
Tablo 4.	ŞİB Sayıları (Ek ŞİB Dahil) ve Kaynaklarına Göre Dağılımı.....	20
Tablo 5.	Şüpheli İşlem Kriterlerine Göre Oluşturulan Kodlar.....	22
Tablo 6.	Toplam Bildirimlerin Bölgelere Göre Dağılımı.....	23
Tablo 7.	Bildirimler ile İlgili Yapılan İşlemler.....	25
Tablo 8.	Bildirimlerle İlgili Oluşturulan Dosyaların Durumu.....	27
Tablo 9.	Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne Aktarılan Soruşturma Dosyalarının Durumu...	28
Tablo 10.	Tedbir Davası Açılan Dosya Sayısı.....	28
Tablo 11.	Ceza Davası Açılan Dosya Sayısı.....	29
Tablo 12.	El Konulan Suç Gelirleri Hesabına Yatırılan Meblağ.....	29
Tablo 13.	Giden Bilgi Talebi.....	30
Tablo 14.	Gelen bilgi Talebi.....	31
Tablo 15.	Eğitim Faaliyetlerine Katılan Kişi Sayısı.....	32

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.	Bildirimlerin (Toplam ŞİB + İhbar) Yıllara Göre Dağılımı.....	18
Grafik 2.	ŞİB Sayısı Trendi.....	19
Grafik 3.	ŞİB Sayısının Kaynaklarına Göre Dağılımı.....	21
Grafik 4.	Şüpheli İşlem Kriter Kodlarına Göre Dağılım.....	23
Grafik 5.	Toplam Bildirimlerin Bölgelere Göre Dağılımı.....	24
Grafik 6.	Eğitim İstatistikleri.....	33

KISALTMALAR

AB	:	Avrupa Birliği
FATF	:	Financial Action Task Force (Mali Eylem Görev Gücü)
ICRG	:	International Cooperation Review Group (Uluslararası İşbirligi Gözden Geçirme Grubu)
MABEB	:	Mali Bilgi Edinme Birimi
MASAK	:	Mali Suçları Araştırma Kurulu
NCA	:	National Crime Agency
şİB	:	şüpheli İşlem Bildirimi
TAIEX	:	Technical Assistance Information Exchange Unit (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi)
UBB	:	Uluslararası Bankacılık Birimi